

Χάρτης 13 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020

<https://www.hartismag.gr/hartis-13/biblia/maohmata-mprext-apo-thn-kyria-fwteinh>

Μαθήματα Μπρεχτ από την κυρία Φ[ωτεινή]

Φωτεινή Τσαλίκου, «Οι παράξενες ιστορίες της κυρίας Φι», Καστανιώτης 2019

Οι παράξενες ιστορίες της κυρίας Φι συνομιλούν ευφάνταστα και πολυεπίπεδα με τις Ιστορίες του κ. Κόνερ, συμπληρώνοντας τη «διαλεκτική ως τρόπο ζωής» του Μπρεχτ με μια διαλεκτική ως τρόπο βίωσης. Για το λόγο αυτό δεν θα ήταν ιδιαίτερα παραγωγικό να συζητηθούν από τη σκοπιά των «παραβολών» του Κάφκα των οποίων το έντονα θεολογικό (και κάποτε θεοκρατικό) υπόβαθρο θα τις αδικούσε. Αντίθετα, η θεατρική δόμηση των περιδιαβάσεων της κ. Φι αξίζει να συσχετιστεί με ένα άλλο μπρεχτικό είδος, τα διδακτικά έργα, που άρχισαν να γράφονται στα τέλη της δεκαετίας του 1920, την ίδια εποχή με τον κ. Κόνερ.

Όπως είναι γνωστό, αυτά τα σύντομα και εξαιρετικά περιεκτικά έργα (όπως *Η εξαίρεση και ο κανόνας* και *Η αποστολή*) αποσκοπούν να διδάξουν όχι ηθική αλλά θεατρική τέχνη: εκπαιδεύουν τους ηθοποιούς να παίζουν και τους θεατές να βλέπουν κριτικά. Προσφέρονται δηλαδή για δραματουργικό πειραματισμό επί σκηνής. Με την πυκνή χρήση διαλόγου, οι *Ιστορίες της κυρίας Φι* αντιστέκονται στις λυρικές και εξομολογητικές τάσεις της σημερινής πεζογραφίας σκηνοθετώντας καταστάσεις που μπορεί θαυμάσια να μεταφερθούν στη σκηνή για παρόμοιους πειραματικούς σκοπούς.

Θεατρικές σχολές, Τμήματα Ψυχολογίας, Μαθήματα Δημιουργικής Γραφής μπορούν να μετασηματίσουν τα αφηγήματα της Τσαλίκου μέσα από τεχνικές περφόρμανς αξιοποιώντας τις διαλεκτικές τους εντάσεις. Δεν προτείνω μια ακόμα θεατρική μεταφορά έργου της αλλά την διασταύρωσή του με θεατρικές τεχνικές. Π. χ. φαντάζομαι μια περφόρμανς (όπως οι εξαιρετικές συλλογικές που οργανώνει το περιοδικό [φρμκ]) όπου διάφοροι συγγραφείς της ποιητικής γενιάς του 2000 ανεξαρτήτως φύλου παίζουν την κυρία Φι σε αφηγήματα που διαλέγουν από το βιβλίο. Μάλιστα κάτι τέτοιο θα την έφερνε πιο κοντά στη μελαγχολία της νέας ποίησης (σελ. 131)!

Με τις ανυποχώρητες α-πορίες τους, οι Ιστορίες της Τσαλίκoglου προσφέρονται για να διαβαστούν δραματουργικά σαν Μπρεχτικά μικροδράματα θεατρικών, λογοτεχνικών, υπαρξιακών και ηθικών ασκήσεων που ωθούν τη διαλεκτική σε νέα βιώματα.

ΒΡΕΙΤΕ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΟΝ ΙΑΝΟ:

Οι παράξενες ιστορίες της κυρίας Φι (<https://www.ianos.gr/oi-paraksenes-istories-tis-kirias-fi-0481920.html>) της Φωτεινής Τσαλίκoglου (<https://www.ianos.gr/person/tsalikooglou-foteini-0026640.html/>)